

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Strigonien. Et Colocen. Archiepiscopis, & suffraganeis suis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

nam; quin potius in operibus tuis eam munditiam & exemplum ostendas, quod ipsis eadem sint lucerna, teque tanquam ducem ovium liberè procedentem, absque aliqua offensione sequatur. Apostolicum verò tibi non timeas deesse favorem, si ad dissolutionis excessus corrigendos in monachis, ne solito more ulterius evagentur, juxta nostræ instructionis monita duxeris procedendum: in quo laudabiliter ordinando, nec parere sanguini, nec alicujus debes gratiam attendere, vel timorem. Ut autem in hoc liberior possit haberi processus, nec rebellio quorumlibet sive contumacia vires possit ex assuetudine dissolutionis assumere ad sui tuitionem erroris, viros maturos, qui sint & gravitate personarum & morum honestate timendi, prout sanius consilium tibi dictaverit, instituire & aliis præficere te oportet. Ad eos autem tuæ correctionis studium sollicitius debet extendi qui post greges sodalium exterius evagantur, per quorum exempla perversa vita claustralium infamatur, in quibus nondum ex toto religionis scintilla defecit, sed adhuc viret liliium inter spinas. Quantumcunque verò tibi deferre velimus, nisi fortè in correctione profeceris, tuæ motus volens sequi potius voluntatis quam salubrem exhaurire doctrinam, nulla nos poterit occasio retardare quin in te sive quoslibet alios, quos eadem involutos culpa noverimus, manum correctionis gravissimam apponamus; ita quod ea quæ demulcendo proferimus, secundum excessuum quantitatem debita sequi videbitur austeritatis affectus. Datum Romæ apud sanctum Petrum, XVII. Kal. Novembris.

NOBILIBVS VIRIS HENRICO,
Leonardo, & Marco Mauricen.
Civibus Venetis.

Epist. 387.
Ut severius
quoddam con-
tra Andream
Iuriconsultum
editum manda-
tum revocent.
Cap. Veniens
ad præsentiam.
De iurjuran-
da.

Veniens ad præsentiam nostram dilectus filius Andreas Mengun. lator præsentium humili nobis relatione proposuit quod cum olim fuisset in præsentia dilecti filij nobilis viri Ducis Venet. cum pluribus aliis constitutus promularum discussione causarum, accidit ut cum Mauritio Mauricen. alternatim convicia inferendo certaret. Propter quod cum graves inimicitias incurrisset, & vos & alij parentes vestri propter hoc fuissetis vehementius excitati, quidam

qui partis utriusque amatores extiterant, se in medium ingerentes, turbationem illam ad pacem studuerunt & concordiam revocare, suggerentes & consulentes prædicto A. ut in satisfactionem injuriarum vestro juraret obedire mandato. Cumque idem non credens se tale quid commisisse, propter quod ei grave aliquid imponi deberet, juramentum illud vobis sub tali confidentia præstitisset, ipsi statim sub juramenti debito præcepistis quod à festo beati Michaëlis proximè præterito inantea nunquam curiam dicti Ducis intraret, nisi tunc cum omnes per edictum ipsius generaliter ad curiam vocarentur, aut nisi per nobilem virum Rog. Comitum & Nicolaum Mauricen. qui absentes esse dicuntur, ipsum contingeret relaxari. Verum quia idem Andreas, qui (sicut asserit) dicti Ducis consilii juramento, & in jure suo multis Ecclesiis, quarum est Advocatus, promisso teneretur adesse, nequaquam taliter juravisset, si mandatum illud sibi contrarium præcivisset, præsertim cum animæ suæ timeat obviare salutem, per apostolica vobis scripta mandamus atque præcipimus quatenus mandatum ipsum pro vestrarum remedio animarum penitus revocetis. Quod si mandatum ipsum aut nolueritis aut nequiveritis revocare, noveritis nos venerabili fratri nostro Patriarchæ Graden. mandasse ut si mandatum illud priori juramento licitè factò repugnat, ipsum auctoritate nostra denuntiet non servandum. Datum apud civitatem Castellanam, IV. Idus Octobris.

Illi scriptum est ut hoc faciat.

STRIGONIEN. ET COLOCEN.
Archiepiscopis, & suffraganeis suis.

M Alitia filiorum hominum, qui lætantur cum malè fecerint, & exultant in rebus pessimis, adeo apud vos invaluisse proponitur, ut nec sciant vel videant quàm periculosum sit eos Dominum reliquisse, & ejus apud ipsos non esse timorem: qui ponentes offensa sua in domo Domini, in qua invocatum est nomen ejus, ita apprehenderunt eam inter angustias, ut libertas ejus in dissipationem jam posita, penitus jaceat conculcata. Cum enim (sicut audivimus) Ecclesia Dei in regno Vngariæ in tanta reverentia olim consueve-

Epist. 388.
Ut Ecclesiarum
libertas immu-
nitasque con-
servetur.

rit haberi, ut si etiam publicus latro ad eam ob tutelam sui corporis confugisset, sub ejus confisteret immunitate securus, & quoad lateret ibidem, tanquam innocens servaretur, nunc evacuata omnino tanta per iniquitatis filios libertate, non tantum nocentes personæ, verum etiam res sacræ & aliæ ibidem pro securitate depositæ, violenter ab Ecclesiis extrahuntur. Unde nos, quibus secundum Apostolum incumbit omnium Ecclesiarum sollicitudo continua, propter tantum discrimen Ecclesiæ vehementer afflicti, universitati vestræ per apostolica scripta mandamus atque præcipimus quatenus statum Ecclesiarum, quem taliter periclitari dolemus, ad antiquam studentes omnimodis reducere libertatem, eos quos temerarios violatores earum vobis esse confiterit, tam nostra quam vestra auctoritate suffulti, appellatione cessante, * terram illius rigore sententiæ compescatis quem secundum canonum instituta in talibus videritis præsumptoribus adhibendum; ita ut per vos ad honorem Dei & Ecclesiæ officij vestri debitum exequentes, quod Ecclesiis sub negligentia torpore deperit, laudabiliter releverit, & studium vestrum apud Deum & homines appareat commendandum. Datum Laterani, XII. Kal. Novembris.

Scriptum est illustri Regi Ungariæ ut in his que pro libertate Ecclesiæ prædicti Archiepiscopi & Episcopi duxerint statuenda, suum eis auxilium & consilium impendat pariter & favorem.

MAGISTRO APOLLINARI
Clerico venerabilis fratris nostri
Archiepiscopi Strigoniensis.

Epist. 389.
A juramento quoddam Ecclesiæ jura defendere quis velit, per appellationem non liberatur. Cap. Brevi. De jurejurando.

Revi sedem apostolicam sciscitatus Bes quæstione, utrum ille qui jura alicujus Ecclesiæ servare ac pro posse defendere juramento tenetur, si necessitate imminente sub debito juramenti ad hoc fuerit requisitus, & nolens hoc facere ad sedem apostolicam duxerit appellandum, perjuri reatum incurrat. Nos autem quæstioni tuæ taliter respondemus, quod in hoc articulo appellan-tem à perjurio talis appellatio non excusat, immo, nisi aliqua difficultas obstat, propter quam non possit requisitus Ecclesiæ sub venire, culpa perjuri potius irretitur. Datum ut supra.

LITERÆ REGIN. ARCHIEPISC.
ad Dominum Papam.

Excellentissimo Domino & beatissimo Patri suo Domino Innocentio Dei gratia sacrosanctæ Romanæ sedis reverendissimo Summo Pontifici G. humilis & indignus Ecclesiæ Regine, minister salutem & debitam perpetuam devotionis obedientiam. Placuit beatitudinis vestræ causam quæ vertitur inter venerabiles Montis-Regalis & Ruffanen. Archiepiscopos mihi vestro devoto Clerico unâ cum reverendis Patribus Panormitan. & Capuan. Archiepiscopis per literas vestræ sanctitatis committere; quibus debita reverentia & honore susceptis, non multo post susceptionem earum me per aliquot dies languor aliquantulum, non sine meorum exigentia meritorum, invasit, nec tamen ut inde mandatum vestrum minus posset perfici vel adimpleri, cum tam nos quam & partes præsentis omnes Panor. fuerimus; etsi meis sociis onerosum videretur forsitan expectare quandiu mei apponeret divina clementia misereri, & nequivissem tunc pro instanti debilitate corporis cum ipsis ad hoc exequendum personaliter interesse, vox tamen & sensus mihi nunquam per Dei gratiam defuit, quin possemus deliberatione mutua, juxta mandatum vestrum, diligenti examine causam ipsam inquirere, ac sine debito terminare. Verum jamdudum mei socij infra illud ægritudinis meæ spatiolum pro eorum voluntatis arbitrio, meam super hoc & eorum sibi sollicitudinem vendicantes, me ignaro & inconsulto, in causam ipsam, secundum quod eorum dictavit consilium, processerunt. Et ne fortè in his quæ parvitate meæ ab apostolicæ sanctitatis eminentia injunguntur, in conspectu mei Domini palliata falsitas sub veritatis specie offeratur, processum ipsius causæ secundum quod ad diligentem inquisitionem meam certa quorundam, qui interfuerant, approbatæ opinionis virorum & veridica relatione mihi licuit experiri, paternitati vestræ duxi præsentis textu paginula intimandum. Hinc est quod cum præfati mei socij prænominato Montis-Regalis Archiepiscopo ex officio delegationis injungerent ut ad hoc quod sibi ab Archiepiscopo Ruffanen. objicitur, plenius responderet, & idem Ar-

Epist. 190.
Quod causa tribus conjunctionibus delegata à duobus, excludit tertio, rectè dicitur nequiverit.

Epist. 190.